

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Biuroul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirei No. 25

Apare în fiecare Duminică.

Prețul unui exemplar: 1 Leu.

Să iubim

Domnul Nostru Isus Hristos!

PARTEA I.

(Urmare.)

Sfântul Tabernacol (unde se păstrează preasfânta Cuminecătură), ar trebui să fie magnetul inimilor noastre, unde să fie atrase tot mereu; și precum ferul nu se deslipește nicidecum de magnet, decât numai cu de-a tăria, așa noi n'ar trebui să ne deslipim niciodată de sfântul tabernacol, decât numai cu de-a tăria, zic: cu de-a tăria, când adevăratele datorințele noastre deschilinite ne-ar deslipi... Dacă iubim pe Isus, să-i facem plăcerea de a petrece cu iubire și cu evlavie înaintea tabernacolului de pe altar — unde El — în preasfânta Cuminecătură — stă și e de față ziua și noaptea, prinzoner pentru noi de iubire, cum ne spun Sfinții.

Și fiindcă el voește dela noi și mai mult, adevărat unirea cea mai strânsă — și încă din lăuntru cu noi, prin preasfânta Cuminecătură; pe cât ne stă în putere, să ne apropiem cât mai des de această preasfântă Taină, adevărat să ne cuminecăm cât de des. În această Taină Isus se împreună cu noi cu cea mai strânsă unire, ne nutrește cu trupul său și cu sângele său dumnezeesc. —

Când ne cuminecăm, și în vremea în care rămân în noi sfintele specii (forme) sacramentale, pântecele nostru are soarta fericitei ce o avu fericitul pântece cel binecuvântat al preacuratei Fecioare Maria, care a purtat pe Fiul Părintelui Vecinic! Și pântecele nostru poartă atunci în sine pe Fiul Părintelui ceresc! — Atunci inima noastră stă aproape de inima lui Isus, nu chipul ori simbolul, ci adevărată inimă reală elui Isus stă atunci

aproape de inima noastră, baterile inimilor răspund una la cealaltă, și se contopesc laolaltă! Unde poate omul avea o unire, împreunare sau împărțășire mai strânsă cu Isus, decât în această preasfântă și dumnezească Taină?

De aceea apoi să ne însemnăm bine, că precum Isus ni s'a lăsat nouă în sfintele tabernacole, pentru ca în fiecare zi să putem grai cu El, cu Dumnezeuul nostru, s'a lăsat pe sine însuș în aceeaș preasfântă Taină, pentru ca în toate zilele să ne putem nutri în chip spiritual — cu Dânsul, ca și cu pânea noastră cea de toate zilele, astfel numindu-se El pe sine în rugăciunea Domnului, adevărat în Tatăl nostru... Pentru aceea dacă iubim pe Isus, va trebui să ne apropiem de preasfânta Cuminecătură, să ne cuminecăm cât se poate mai des. —

Oh! nu se vor mai întoarce acele fericite vremuri în cari toți creștinii în fiecare dimineață ascultau sfânta Liturghie, și apoi împreună cu preotul se împărțășiau cu preasfânta Taină a Cuminecăturii!!... Oh, de s'ar întoarce, acele vremuri fericite! Această dorință este tocmai dorința sfintei Biserici, adunată în sfântul Săbor (Conciliu, Sinod) din Trident — în ședința 22 c. 6, dorință întru toate potrivită cu învățătura Catehismului Roman — care e Catehismul Bisericii, care îndeamnă pe păstorii sufletești să stăruiască peste tot, ca toți credincioșii precum în toate zilele socotesc că e lucru trebuincios a-și nutri trupul lor, așa să-și nutrească și sufletul — primind dumnezească Taină a preasfintei Cuminecăturii...

Dacă așadară iubim într'adevăr, să ne năzuim a petrece și a viețui așa, încât să ne putem cumineca în fiecare zi, cum ne învață sfântul Augustin, care vorbind despre

preasfânta Cuminecătură, scrie: *Este pâinea cea de toate zilele, primiți-o așadară în toate zilele.* — Să ne străduim deci — a petrece o viață curată scutită de păcate grele, de moarte, . . pe cât ne îngăduie slăbiciunea omenească. Să ne păzim de toate păcatele cu *deplină băgare de seamă.* — cari tocmai fiindcă sunt cu *deplină băgare de seamă* se pot încunjura toate — numai omul să voiască. . . De aceea cât de des, și dacă putem în toată ziua să gustăm această mană a Cerului, care pentru noi e gata și pregătită în această preasfântă Taină. —

(Va urma.)

Răzbușnarea zgârceniei.

(Intimplare adevărată.)

(Urmare.)

Acuma să cercăm faptele oamenilor și creștinilor din zilele noastre și mai ales mesele și pomenele făcute la îngrăpăciunile înmormântărilor morților la credincioși noștri. Moare cutareva într'o familie, — în loc să se îngrijească de sufletul lui, să cheme preotul, ori de e bolnav, ca să-i poată ajuta să cheme medicul, — ne vaeăm: iacă moare săracul, oare mie ce mi-a lăsa; pruncii și neamurile încep a se împărți pe avere, până ce bolnavul încă nu-i mort, — ci le vede și aude toate, — ce durere simțeste sermanul atunci. Alții se plâng că n'au bani, n'au cu ce-l îngropa, — dacă a murit bolnavul, vin vecinii și se sfătuiesc, că trebuie a-i face o masă cinstita, a fost om nobil, de familie om lucrător, nu'l putem petrece numai așa. Atunci eșind la drum, — le iese în cale — văzându-i descopereti la cap pe membrii familiei mortului — Ițig, — ori Strul ori Fișu, Solomon și i-i agrăiesc: „eu îți oi da palincă bună, tare, — (nu știe sermanul român, că este amestecată cu metylalcohol — otravă) vr'o 30 litre pe așteptare și pe cambiu“, — altul: „Am fărină clasa primă — de griz — 200 kgrame, un kgram cu 17 — Lei, — n'ai bani, nu-i năcaz, te aștept, scriete numai frate pe cambiul acesta tu și soția și mi plăti și mizdă interese, te aștept bucuros.“ — Altul: Am carne foarte bună, cu 26 Lei kgramul, — îți dau 30 kgrame pe cambiu, 'mi vei plăti și ceva folos pentru așteptare; Altul: „N'ai bani de înmormântare

vino la mine, îți dau împrumut vr'o 5000 Lei, interese pe un an 2500 Lei, la olaltă 7500 Lei, — apoi imi vei aduce 5 care de lemne, imi vei ierna 2 boi, 10 oi și 1 cal și nu ne-om sfădi, — vom trăi în pace; decumva nu vei avea bani. imi vei da asigurare locul — moșia ta — cea din jos de sat (care în realitate plătește 15000 Lei.) Creștinul cu preotul să tirguește, — prohod mare, cu stâlpi, părăstaș, feștanie, înbrăcat dela sf. biserică, — înmormântare, predică, iertări dela toate neamurile, 12 — stații, — incet a merge cu mortul, vers la prohod, vers la groapă, — a-l duce în biserică, — cetania lui Lazar și deslegarea cea mare și etc.“ d'apoi părinte nu cere mult, că uită am cheltuit palincă, carne, făină, așa la modu. Preotul năcăjit în sufletul său îi spune, — imi vei da frate bun, cât te vei îndura. eu imi voi face datoria și-s' și face pe deplin în frigul iernei datoria din care cauză de multe ori contractează pneumonia și alte boale, — numai de a servi pacea și liniștea în comună. După înmormântare vine masa. —

(Va urma.)

Sf. 40 Martiri — 9 Martie — sunt: Cirion, Candid, Meliton, Domițian, Eunsic, Domus, Siriniu, Eracliu, Alesandru, Ioan, Claudiu, Athanasiu, Velerian, Helien Hecdițiu, Ahațiu, Bibian, Helias, Teodul, Ciril, Flaviu, Severian, Valeriu, Chudion, Sacerdon, Prisc, Eutichiu, Eutiche, Smarogd, Philoctimon, Aețiu, Nicolau, Lisimach, Teofil, Xantea, Aggia, Leonțiu, Herichiu, Caiu și Gorgon.

Despre acești sfinți martiri aflăm însemnate următoarele: Deja pe la finea seclului al III-ua imperiul roman s'a împărțit între mai mulți beliduci, cari purtau titlul de împărați, unul dintre aceștia era Liciniu, care pus fiind de comandantul armatei din Armenia a început a persecuta în modul cel mai sălbatic pe creștini, cu scopul de a extirpa creștinii de pe fața pământului. Drept ce a scos din curtea sa pe toți creștinii, din oaste ia dimisionat pe toți aceia, cari nu au servit idolilor, pe episcopi i-a persecutat și nu le-a admis să slujească decât numai în afară de oraș sub cerul liber, și sub diferite pretexte a ucis pe mulți episcopi, între dâșii și pe Sf. Episcop Vasilisc. A dispus cumcă creștinilor interzicându-i să nu li se dea de mâncare și astfel sute și mii de creștini au murit de foame în temnițe. Dintre episcopii chinuți de Liciniu unii sau exilat, alți au mers în alte părți, dintre cari Iacob cel mare episcopul de la Nisibea, Pafnutiu din Egipt, Pavel din Cesarea și alții au fost de față și

la Sinodul I. din Nicea. Aceia purtau pe trupurile lor ranele și semnele torturilor grozave. Astfel Pavel, Episcopul Cezariei era schilav de ambele mâni, căci, acele a fost arse și nu le a putut mișca.

Torturarea acestor 40 de martiri s'a întâmplat în anul 320 în Sevastia, cetate în Armenia sub imperatorul Liciniu și prin locțiitorul său Agricola și generalul Lizias. Acești martiri erau ostași în legiunea a XII-ea romană, care pentru bravurile sale fu numită legiunea fulminătoare, (legio fulminans.) Când împăratul Marc Aureliu era încunjurat cu oastea sa de Marcomani și de Cusi, iar ostașii n'aveau apa ci suferau sete grozavă — atunci la rugarea ostașilor legiunei acesteia, cari mai toți erau creștini, Dumnezeu a trimis ploaie recoroitoare apoi un vijor grozav cu trăsnete și fulgere de cari i spăriindu-se inimizii au luat la fugă.

Agricola și Lizias primind dela Liciniu porunca persecutării creștinilor, au publicat ostașilor cumcă sub pedeapsă de moarte sunt datori cu toții a se inchina idolilor. Îndată ce s'a publicat acest ordin, au pășit înainte 40 de tineri bravi, frumoși, voinici, vestiți de eroismul lor și au declarat că dânsii nu vor servi nici când idolilor.

Generalul Lizias s'a uimit, ba s'a și supărat de aceasta; căci iar fi părut rău cumcă legiunea să piardă pe cei mai bravi 40 ostași, a încercat cu cuvinte blânde și cu promisiuni a-i îndemna să se inchine idolilor, dar fără succes, după aceea i-a amenințat cu torturile și pedepsele cele mai grozavice, însă eroii i-au răspuns: „dă-ne avuția care rămâne pe veci, și mărirea care nu-i peritoare. Toate câte ne promiți nu se pot asemăna cu mărirea cea cerească, noi ne luptăm numai pentru respălata din ceriu, și pentru mărirea sfinților. Noi nu ne temem decât numai de focul ghehennei, de focul cu care ne infricoșezi tu nu ne temem, poți tortura trupurile noastre, dar acele vor dobândi coroane strălucite. Suntem gata a suferi pentru Isus Hristos torturile cele mai grozave. Aceste cuvinte pline de curaj l'au iritat într'atâta pe general, încât a dispus ca eroii să fie bătuiți, coastele lor fură smulse cu clește, și ei legați cu lanțuri aruncați în temniță, spunându-li se ca aceste sunt numai începutul torturilor, cari i-i așteaptă.

După câteva zile scoși din temniță, iară au fost duși înaintea locțiitorului. Pe cale Cirion, care era afară de Candid cel mai brav între acești 40 a grăit astfel: „Avem trei inimizii, anume: pe diavolul, pe locțiitorul și pe generalul, sau zicând mai bine trebuie să ne luptăm numai cu un inamic nevăzut, care folosește pe domnii aceștia în contra noastră. Doară un inamic nu va putea învinge pe 40 de ostași creștini, numai lășitatea noastră ar pute să-l ajute la învingere.“ În fața locțiitorului cu toții au declarat ca:

„Suntem creștini“ Agricola văzând că nu-i poate învinge cu nimica, a dispus cumcă eroii să fie desbrăcați și puși pe ghiața de pe lacul de lângă cetate. Gerul era mare, încât pe lac puteau trece carele încărcate. Lângă lac a dispus Agricola să se facă o scaldă caldă, ca în cazul când careva dintre ostași ar slăbi în credință și nu ar putea suferi gerul, să se poată mântui în scaldă cea călduță.

Însă ostașii bravi au resistat de și era o noapte grea de iarnă. Bravii martiri suferiau chinurile cele mai grozave și să îmbărbătau unii pre alții. Unul după altul cădea de gerul cel mare. Ostașii păzitori s'au refugiat în căsuliile lor, numai ostașul de lângă scaldă cea caldă, a putut suferi gerul, Pe la miezul nopții ostașul acela a văzut o lumină mare venită din ceriu și îngeri mulți cari în numele regelui ceresc împărțiau bravilor martiri daruri și cununi. Însă pe unul nu l'au încununat. Ostașul s'a uimit și cercând a văzut ca unul dintre cei 40 se tregea către scaldă cea caldă, însă când era să pășească în scaldă a căzut mort și astfel a pierdut cununa cea cerească.

Pătruns de aceste ostașul a chemat sociile sale și aruncând despre sine vestmintele, a pășit lângă cei 39 și a strigat: „și eu sum creștin“ Astfel coroana celui debile a bobândit'o dânsul, iar cei 39 s'au bucurat că numărul lor e complet.

La răsăritul soarelui înțelegând Agricola despre cele întâmplate pe lac, a coadunat trupurile celor înghețați, a zdrobit oasele lor, și i-a aruncat în foc. Semn de viață era numai în unul în cel mai tinăr, cu nume Meliton, deci pe aceasta a voit locțiitorul a-l cruța că doară se va inchina idolilor. Era de față maica tinărului — o muere simplă dar creștină bună și plină de tărie sufletească — a imputat locțiitorului cruțarea aceasta a fiului ei, și a zis către Meliton: „nu te despărți de soțiile tale ca să nu sosești tu mai târziu înaintea feței lui Dumnezeu“ și tinărul Meliton a pășit rezolut în foc și a ars împreună cu soțiile sale.

Agricola apoi a tăiat ghiața și a aruncat în lac osemintele sfinților ostași, dar creștinii au adunat acele și le-au îngropat. În onoarea Sfinților 40 martiri s'a zidit în Cezarea o biserică frumoasă. Oasele sfinte s'au mai așezat în bisericile din Ierusalim, din Nissa, și din Constantinopole. Cu osemintele sfinților acestora bunul Dumnezeu a făcut minuni multe și au fost în deosebit onorate acele 40 oase în toată lumea creștinească.

Congresul Euharistic din Chicago. Pre-notați termenul de 14 Martie crt. asistați la reprezentarea acestui film în cinema „Astra” Palatul Cultural și vă convingeți despre faptul că lumea catolică s'a deșteptat. Veți vedea sute de mii evlavioși catolici adunați din toată lumea închinându-se Mântuitorului Euharistic. Veți vedea în cino și ceva ce-i înălțător și adevărat. Învățați și urmați! Vor fi trei reprezentații: la oarele 5, 7 și 9 d. m.

Un festival școlar. La Liceul de fete din Sighet elevele din clasa V. în 3 Martie crt. au dat o producțiune cu un program bogat, din toate respectele reușită. Serbarea o deschide König Rozalia, declamează Filimon M. și Moșcovici E. cântă la pian Motaș A. Dansul românesc (tărencele la lucrul câmpului) executat de Iuga, Mihalca, Raț, Doboș, Prefort, Rusu, Bathory, Măgdaș Schwartz a făcut o impresie foarte plăcută. Dansul a decurs între sunetele muzicii militare acompaniată la pian prin eleva L. Filipan. Punctele Pierot și Pierrette (Petrovici și Sânjoan) și Visul unui turc (Șerban și Sânjoan) sunt executate cu rară grațiozitate. Un duet (vioră și pian) de elevele Prefort și Ghiulescu și Imn la Dumnezeu de Mendelsson duet cântat de Reu. I. și Măgdaș T. acompaniat pe pian de Liși Filipan urmat de Tablouri vii (Madona de Lourdes, Credința, — Speranța — Iubirea, Vrăjitoarea, Studenta antică și Modernă) au plăcut mult publicului. Punctul de forță a fost predarea unui vodevil de V. Alexandri, în care toate persoanele (Filipan L. Bodea A. Pop R. Ioddy I. Reu I. Dragomir V. Reu E.) au fost la culme secerând aplause entuziaste. Vorbirea corul, declamările, cântul la pian au fost cât se poate de bine executate. Avem impresia, că clasa V. fiind o clasă inteligentă va fi și

pe viitor spre bucuria corpului profesoral și a părinților. Mulțumită conducătorilor și în special dirigentei acestei clase dș. profesoară E. Hossu, care cu atâta zel muncește, iar dlui C. Sânjoan, inimosul director al acestei școli îi transmitem sincere felicitări. Remarcăm aici bunăvoința delicată a muzicii militare, de sub șefia dlui locot. Prisețaru, care cu atâta inimă bună dă concursul său prețios cu ocazia serbărilor dela școlile noastre din localitate. Onoratul Comandament pentru acest gest într'adevăr generos este vrednic de cea mai călduroasă recunoștință.

Raportor.

A apărut cea mai ieftină carte de rugăciuni pentru pruncii școlari sub titlul: „*Inchinăciunile Creștinului*” Prețul 4 Lei. Se poate comanda la Librăria Asociațiunii maramureșene în Sighet (Piața Unirii 25).

Scrisoarea enciclică a sfântului părinte Papa Piu XI. despre adevărata unire religioasă îndreptată către Patriarhi, Primați, Arhiepiscopi, Episcopi și alți Ordinari locali, care în întreaga lume a produs o adâncă impresiune, a apărut în broșură separată cu o precuvântare (Scurtă lămurire) a Preasf. Ep. Mihail Robu al Iașilor și cu un adaus de Rugăciune către Maica Sfântă pentru a obține prin mijlocirea ei întoarcerea bisericilor despărțite la unitatea credinței.

O mică cârticică este aceasta și ar fi de dorit să se găsească în casele tuturor cărturarilor fie de ori ce condițiune. Prețul 4 Lei. Se poate procura la Librăria Asociațiunii Sighet.

Calendar săptămânal.

10—16 Martie 1929.

10. Dumineca IV. în Paresimi. (Ev. Marcu 9, 17.) M. Codrat † 258.
11. Luni. P. Sofronie † 639.
12. Marți C. Teofan † 818.
13. Mercuri. P. Nichifor † 846.
14. Joi. C. Benedict.
15. Vineri. M. Agapia † 303.
16. Sâmbătă. M. Sabin † 287.